

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 22.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ÜZLETI GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2009. május 22. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Fontos tudnivalók

A munka megkezdése előtt javasoljuk, nézze át a teljes feladatsort!
Ügyeljen a feladatok és kérdések figyelmes olvasására és pontos értelmezésére!

A teszt jellegű, illetve választásos feladatok megoldásakor gondolja át alaposan választát!
A könyvelési feladatok kidolgozásakor használja szükség szerint a mellékelt számlatükört!

Munkájához nem programozható zsebszámológépet és vonalzót használhat.

A megoldás során tiszta, rendezett külalakkal dolgozzon, szabályosan javítsa esetleges hibáit!

A megoldások kidolgozását az erre a célra kijelölt helyen végezze!
Készítsen áttekinthető mellékszámításokat!

Figyeljen arra, hogy a bizonylatokat javítás nélkül készítse el!

A számításokat a feladatban közölt adó-és járulékmértékekkel végezze el!

Eredményes munkát és sikeres érettségi vizsgát kívánunk!

Választást, rövid választ igénylő feladatok

50 pont

1. feladat

5 pont

Állapítsa meg a rövid lejáratú kötelezettségek mérlegsor értékét az alábbi (kiemelt) információk alapján!

Anyagkészlet értéke 2 000 000 Ft, elszámolási betét 18 000 000 Ft, szállítók 3 200 000 Ft, jövedelemelszámolás 2 500 000 Ft, beruházási és fejlesztési hitelek 3 000 000 Ft, lekötött bankbetét 4 000 000 Ft, eredménytartalék 5 000 000 Ft, adótartozás 4 800 000 Ft, jegyzett tőke 6 000 000 Ft, váltótartozás 500 000 Ft, forgóeszköz-hitel összege 1 000 000 Ft.

A rövid lejáratú kötelezettségek összege:

2. feladat

8 pont

Igazak (I) vagy hamisak (H) az alábbi állítások? Döntését I vagy H betűvel jelölje a pontozott helyen!

- a) A makrokörnyezet a vállalkozásra és annak mikrokönyezetére is hatással van.
- b) A drágább terméknek a vásárló nem tulajdonít jobb minőséget.
- c) A termékkonceptió lényege, hogy a fogyasztót rá kell bírni, hogy többet vásároljon.
- d) A közvélemény a vállalkozás mikrokönyezetének egyik eleme.
- e) A hasznosság lényege, hogy a fogyasztó a számára legértékesebb terméket választja.
- f) A szolgáltatás egyik jellemzője az ingadozás.
- g) A gazdasági környezet egyik tényezője a jövedelem.
- h) Az értékesítési koncepciót a piactól a termelés felé haladás jellemzi.

3. feladat

6 pont

Sorolja fel az alábbi vállalkozási formák főbb, meghatározó jellemzőit! 3-3 jellemzőt írjon!

Részvénytársaság:

.....

.....

Betéti társaság:

.....

.....

4. feladat

6 pont

Az alábbi megállapítások mindegyike pontatlan.

Igazá tehetők a megállapítások, ha kiegészíti a megfelelő feltétellel! (A feltételek kiválasztását rövid meghatározással segítjük.)

1. A mérlegben az eszközök értéke megegyezik a saját tőke és kötelezettségek összegével, ha nincs(itt egy mérlegfőcsoport hiányzik).
2. A kibocsátáskor vásárolt 36 havi futamidejű kamatozó kötvények a lejáratig megtartva lehetnek forgóeszközök között kimutatott értékpapírok, ha kevesebb, mint
.....(itt egy időintervallum hiányzik).
3. A leltár egy adott időpontra, általában a december 31-i fordulónapra vonatkozóan csak értékben mutatja a vállalkozás eszközeit, ha nincs
..... (folyószámlák esetén!).
4. A statisztikai sorok adatai összegezhetők, ha a sor
..... (itt sor keletkezési módja hiányzik).
5. A szokásos vállalkozási eredmény kevesebb lehet, mint az üzemi tevékenység eredménye, ha (itt egy eredménykategória, s annak előjele hiányzik).
6. Bizonyos gazdasági esemény hatására valamely eszköz értéke ugyanannyival nő, mint amennyivel egy forrás értéke, ennek hiányában nem érvényesül a
..... (itt egy könyvviteli egyezőség hiányzik).

5. feladat

5 pont

Csoportosítsa a készleteket! Pótolja a hiányzó megnevezéseket!

Vásárolt készletek
.....	Késztermékek
.....
.....

6. feladat

5 pont

Írja az üres cellákba, hogy mely eredménykategóriákat érintik (elsődlegesen) az alábbi eredménykimutatás sorok!

Értékesítés nettó árbevétele	
Pénzügyi ráfordítások	
Saját termelésű készletek állományváltozása	
Rendkívüli bevételek	
Fizetett osztalék	

7. feladat

5 pont

Az alábbi felsorolásban melyek a helyi adók, és melyek a központi adók? Nevezze meg a központi adók adónemeit!

Megoldásait írja a kipontozott vonalra!

Iparüzési adó:

A vállalkozások nyereségéből kell fizetni:

Idegenforgalmi adó:

Munkanélküliek ellátásának, foglalkoztatásának elősegítésére szolgáló pénzforrás:

.....

Termékek, szolgáltatások értékesítéséhez kapcsolódó adó:

8. feladat

6 pont

Magyarország népességét jellemző néhány adat

Megnevezés	1990.	2005.	Változás (%)
Népesség száma (ezer fő)	10 375	10 096	97,3
Ezer férfira jutó nők száma (fő)	1 081	1 107	102,4
Népsűrűség (fő/km ²)	111,5	108,5	97,3
Élveszületések (fő/ezer lakos)	12,1	9,4*	77,7
Férfiak aránya (%)	48,0	47,5	98,9

*2004. év adata

a) Írja a felsorolt viszonyszám fajta mellé a konkrét mutató nevét a táblázatból!

Megoszlási viszonyszám:

Dinamikus viszonyszám:

Intenzitási viszonyszám:

b) Fogalmazza meg és írja le röviden, milyen megállapítások tehetők a táblázat adatai alapján! (Legalább két értékelő megállapítást tegyen! A megállapításokat egész mondatban fogalmazza meg!)

9. feladat

4 pont

Húzza alá a helyes válaszokat!

1. „A mérleg olyan kimutatás, amely a vállalkozás vagyoni helyzetét mutatja egy adott időpontban.”
„A mérleg olyan kimutatás, amely a vállalkozás vagyoni helyzetét mutatja értékben.”
 - a) Csak a második állítás igaz.
 - b) Csak az első állítás igaz.
 - c) Mindkét állítás igaz.
 - d) Egyik állítás sem igaz.

2. Az eredménykimutatás végső célja
 - a) az adózott eredmény kiszámítása.
 - b) a mérleg szerinti eredmény kiszámítása.
 - c) az adózás előtti eredmény kiszámítása.
 - d) a fizetendő adó meghatározása.

3. A főkönyvi kivonat tartalma
 - a) csak a megnyitott számlák forgalma.
 - b) a megnyitott számlák forgalma és egyenlege.
 - c) csak a megnyitott számlák egyenlege.
 - d) csak az egyenleggel rendelkező számlák forgalma és egyenlege.

4. Mérlegkészítéskor mely számlák egyenlegét vesszük figyelembe?
 - a) Eszköz, forrás, eredmény
 - b) Eszköz, forrás
 - c) Eszköz, eredmény
 - d) Eredmény, forrás

Számítást, bizonylat-kitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok
50 pont

1. feladat

10 pont

Az alábbi adatok felhasználásával válassza ki és töltsse ki a megfelelő bizonylatokat a Kerámia Kft., valamint a Vevő Rt. vállalkozásoknál!

Vállalkozásunk a Kerámia Kft. (Budapest, 1223. Tulipán u. 2. bankszámlaszám: OTP 11756565 – 31313131, adószáma: 11245555-2-07, értékesítési osztály munkatársa Nagy Etelka) értékesít tárgyév május 5-én 1000 db váza készterméket 3 200 Ft/db + 20% áfáért a Vevő Rt-nek (Pécs, 7626. Rózsafa u. 10. bankszámlaszám: Erste: 11655555-24242424, adószáma: 12124545-2-44, aláírásra jogosult ügyvezető: Kis Miska). Fizetési határidő tárgyév május 25., fizetés módja átutalás.

VTSZ 1224

Kérjük az alábbi követelésünk beszedését és bankszámlánkon való jóváírását.

A benyújtó aláírása		A megbízás kelte		A benyújtó számláját vezető bank neve és székhelye	
A benyújtó neve és székhelye					
A benyújtó számlaszáma					
A fizetésre kötelezett neve és székhelye					
(folytatás)				Összeg (forintra kerekítve)	
Ft					
A fizetésre kötelezett számlaszáma					
Bizonylatszám		A benyújtás indoka (l. tülold.)		Jogszabályszám	
Jel	Közlemény (Ha ez a sor hivatkozási számot tartalmaz, kérjük, írjon „X”-et a sor legelső kockájába.)				
☒	Közlemény				

PF 3 - 1. lap - Állami Nyomda Rt., Párizs (06-32) 360-588

SZÁMLA

1 eredeti és
2 másolati példányt tartalmaz

TSZ 1

6003420

<p>A számlakibocsátó neve, címe és adószáma:</p> <p>Közösségi adószám: HU</p>	<p>A vevő neve, címe és adószáma:</p> <p>Közösségi adószám:</p>
--	--

A fizetés módja:	A teljesítés időpontja:	A számla kelte:	A fizetés határideje:
------------------	-------------------------	-----------------	-----------------------

A termék vagy szolgáltatás

EREDETI

A termék (szolgáltatás) megnevezése, besorolási száma, egyéb jellemzői	menny. egysége	mennyi- sége	egységára (ÁFA nélkül)	értéke (ÁFA nélkül)	ÁFA kulcsa

ÖSSZESEN:

A számlában szereplő ÁFA részletezése	Áfa nélküli számlaérték	Áthárított ÁFA összege	Általános forgalmi adót tartalmazó számla végösszege
%			
%			
%			
TM AM			

A számla végösszege betűvel:

2. feladat

4 pont

Vállalkozásunk tárgyi eszköz állományáról az alábbi információk állnak rendelkezésünkre:

Az épületek bruttó értéke 40 000 000 Ft, lineáris leírási kulcs 2%. Aktiválás: a tárgyévet megelőzően 2 évvel korábban történt.

Gépek bruttó értéke 34 000 000 Ft, tervezett maradványérték 2 000 000 Ft, a tervezett összteljesítmény 250 000 óra, az ebben a hónapban felhasznált üzemóra adatai: 2 műszak, 8 óra/műszak, 23 munkanap.

Járművek bruttó értéke 16 000 000 Ft, az egy kilométerre elszámolható értékcsökkenés összege 60 Ft. A tárgyi időszakban megtett kilométer 7 500.

Számítsa ki a havi értékcsökkenési leírás összegét mindhárom tárgyi eszközre!

3. feladat

9 pont

A vállalkozás egy termékére vonatkozóan ismert adatai

Hónap	Anyagfelhasználás (kg)	Termelés (db)	Fajlagos anyagfelhasználás (kg/db)
Január	120 000	2,5
Február	44 000	2,6
Március	108 000	45 000

a) Írja le a fajlagos anyagfelhasználás kiszámításának módját! Jelölje a mértékegységeket is!

b) Számítsa ki a táblázat hiányzó adatait!

**c) Állapítsa meg az első negyedévi anyagfelhasználás havonkénti százalékos megoszlását!
Nevezze meg az alkalmazott mutatószámot!**

**d) Számítsa ki a negyedévre az átlagos fajlagos anyagfelhasználást középérték formában!
Nevezze meg az alkalmazott mutatószámot!**

4. feladat

6 pont

A Bútor Kft. saját termelésű készleteiről az alábbi adatokat ismerjük(Ft)

Megnevezés	Nyitó állomány	Raktárra vétel	Értékesítés	Záró állomány
Félkész termékek	200 000	600 000	700 000
Késztermékek	500 000	2 000 000	700 000

A befejezetlen termelés nyitó állománya 100 000 Ft volt, az időszak végére állományváltozás nem történt.

- a) Számítsa ki a táblázat hiányzó adatait!**
- b) Állapítsa meg a saját termelésű készletek állományváltozásának értékét az időszak végén!**
- c) Írja le, hogyan befolyásolja a megállapított állományváltozás a vállalkozás eredményét!**

5. feladat

6 pont

Okos Tóbiás 2005. december havi bruttó bére (a többi hónappal megegyezően) 182 000 Ft, a munkáltatóval szembeni előleg tartozása havi 10 000 Ft.

Személyi jövedelemadó adó mértéke 2005-ben:

<i>Adóalap</i>	<i>Adókulcs (%)</i>
<i>0 - 1 500 000</i>	<i>18</i>
<i>1 500 001 -</i>	<i>38</i>

(Járulékok: nyugdíjjárulék 8,5%, egészségbiztosítási járulék 4%, munkavállalói járulék 1%.)

Számítsa ki a fenti adatok alapján, hány Ft-ot fizetett a vállalkozás Okos Tóbiás bankszámlájára 2006. január 4-én!

6. feladat

15 pont

Könyvelje le idősorosan az alábbi gazdasági eseményeket!

1. Alapanyag beszerzési számla bruttó összege 3 000 000 Ft (2 500 000 Ft + 500 000 Ft áfa.).
2. Üzemcsarnok felépítése számla szerint 12 000 000 Ft + 20%.
3. Az időszakban a késztermék értékesítés árbevétele 10 000 000 Ft, + 20% áfa. Az értékesítés önköltségen számított értéke 7 200 000 Ft.
4. A beruházási szállító kiegyenlítése, ahol 4 000 000 Ft-ot az elkülönített saját pénzeszközből, a többi hosszú lejáratú hitelből finanszíroztak.
5. Az üzemcsarnok aktiválása.
6. Az időszakban ingatlanokra számolt értékcsökkenés összege 800 000 Ft.
7. Anyagfelhasználás értéke 2 200 000 Ft.
8. Bankértésítés, a beruházási hitel törlesztésére elutaltak számlánkról 500 000 Ft-ot.
9. Egyik munkavállalónk 30 000 Ft előleget kért, melyet jóváhagyás után kifizettünk a pénztárból.
10. Bankértésítés 4 100 000 Ft bértartozás átutalásáról.

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12-15. Tárgyi eszközök
- 12. Ingatlanok
- 123. Épületek
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 131. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 14. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 161. Befejezetlen beruházások
- 17-19. Befektetett pénzügyi eszközök

2. Készletek

- 21. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen és félkész termékek
- 25. Késztermékek

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 3611. Folyósított előlegek
- 362. Költségvetési kiutalási igények
- 363. Költségvetési kiutalási igények teljesítése
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betét
- 385. Elkülönített betét számla
- 389. Átvezetési számla

4. Források

- 41. Saját tőke
- 411. Jegyzett tőke
- 412. Tőketartalék
- 413. Eredménytartalék
- 419. Mérleg szerinti eredmény
- 42. Céltartalékok
- 43. Hátrasorolt kötelezettségek
- 44. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- 444. Beruházási hitel
- 45-47. Rövid lejáratú kötelezettségek
- 451. Rövid lejáratú hitelek
- 454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)
- 455. Beruházási szállítók
- 46. Adó elszámolások
- 461. Társasági adó elszámolása

- 462. Személyi jövedelemadó elszámolása
- 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek
- 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése
- 466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó
- 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- 468. Általános forgalmi adó pénzügyi elszámolása
- 471. Jövedelemelszámolás
- 473. Társadalombiztosítási kötelezettségek
- 479. Különféle egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
- 49. Rendező számlák
- 491. Nyitómérleg számla
- 492. Zárómérleg számla
- 493. Adózott eredmény elszámolása számla
- 5. Költségnemek**
- 51. Anyag költség
- 52. Igénybe vett szolgáltatások
- 53. Egyéb szolgáltatások
- 54. Bérköltség
- 55. Személyi jellegű egyéb kifizetések
- 56. Bérjárulékok
- 57. Értékcsökkenési leírás
- 581. Saját termelésű készletek állományváltozása
- 8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások**
- 81. Anyagjellegű ráfordítások
- 82. Személyi jellegű ráfordítások
- 83. Értékcsökkenési leírás
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi ráfordítások
- 88. Rendkívüli ráfordítások
- 9. Értékesítés árbevétele és bevételek**
- 91-93. Értékesítés nettó árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi bevételek
- 98. Rendkívüli bevételek

témakör	a feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám	a témakör maximális pontszáma	a témakör elért pontszáma
Választást, rövid választ igénylő feladatok	1.	5		50	
	2.	8			
	3.	6			
	4.	6			
	5.	5			
	6.	5			
	7.	5			
	8.	6			
	9.	4			
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok	1.	10		50	
	2.	4			
	3.	9			
	4.	6			
	5.	6			
	6.	15			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100		100	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám	programba beírt pontszám
Választást, rövid választ igénylő feladatok		
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: